

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1 ALAPADATOK

1.1 Tantárgy neve (magyarul, angolul)

ÖKONOMETRIA • ECONOMETRICS

1.2 Azonosító (tantárgykód)

BMEGT30A107

1.3 A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

1.4 Kurzustípusok és óraszámok

kurzustípus	óraszám (heti)	jelleg (kapcsolt/önálló)
előadás (elmélet)	2	
gyakorlat	2	
laboratóriumi gyak.		

1.5 Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa

vizsga

1.6 Kreditszám

5

1.7 Tantárgyfelelős

neve: **Dr. Gilányi Zsolt**, beosztása: tanszékvezető egyetemi docens

elérhetősége: gilanyi@kgt.bme.hu

1.8 Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék (kgt.bme.hu)

1.9 A tantárgy weblapja

[http://kgt.bme.hu/tantargyak/bsc/BMEGT30A107%20\(35A016,17\)](http://kgt.bme.hu/tantargyak/bsc/BMEGT30A107%20(35A016,17))

1.10 A tantárgy oktatásának nyelve

magyar

1.11 A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Gazdálkodási és menedzsment, nemzetközi gazdálkodás, pénzügy és számvitel alapszakok kötelező tantárgya a képzés 5. félévében.

1.12 Közvetlen előkövetelmények

Erős előkövetelmény

Gazdaságstatisztika (BMEGT20A013)

Gyenge előkövetelmény

–

Párhuzamos előkövetelmény

–

Kizáró feltételek (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét)

–

1.13 A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa ..... számú határozatával,
érvényes 2018. szeptember 1-től.

2 CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1 Célkitűzések

A kurzus gazdasági döntéseket megalapozandó statisztikai módszerek elméleti és gyakorlati alapjaival ismerteti meg a hallgatókat. Keresztmetszeti és időbeli adatok elemzésére szolgáló eszközök egyaránt tárgyalásra kerülnek, megfelelő mikro- és makrogazdasági alkalmazások bemutatásán keresztül. A tárgy elsősorban a vizsgált jelenségek elemzéséhez és előrejelzéséhez nyújt kvantitatív ismereteket.

2.2 Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

A. Tudás

1. Ismeri az ökonometriai alapfogalmakat, az alapvető elméleti modellek logikai struktúráját
2. ismeri a ismeri az alapvető regresszió- és idősorelemzési problémákat, azok alkalmazási lehetőségeit,

B. Képesség

1. Képes felismerni a tanult regresszió- és idősorelemzési modellek alkalmazásával megoldható problémákat,
2. képes egyes ökonometriai programcsomagok beépített funkciói segítségével alapvető számításokat elvégezni, a kapott eredményeket értelmezni,
3. képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.

C. Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását,
3. nyitott az információtechnológiai eszközök használatára,
4. komplex megközelítést kívánó döntési helyzetekben is képes a szempontok teljes körű figyelembevételével és mérlegelésével meghozni döntéseit.

D. Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a tanult alapvető ökonometriai eszközökkel megoldható közgazdasági problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását,
2. nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más szakterületek művelőivel is,
4. gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.

2.3 Oktatásmódszertan

Előadások, számítási gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

2.4 Tanulástámogató anyagok

Tankönyvek, jegyzetek, letölthető anyagok

1. Ramanathan, R.: Bevezetés az ökonometriába; PANEM, Budapest, 2003. (kijelölt fejezetek)
2. Maddala, G.S.: Bevezetés az ökonometriába; Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004 (ajánlott)
3. Az előadások és gyakorlatok alkalmazott ökonometriai (free) szoftvere:
"Gretl for Windows": <http://gretl.sourceforge.net/>
4. Egyéb oktatási segédanyagok a tanszék honlapján, a tárgy neve és kódja alatt érhetőek el:
[http://kgt.bme.hu/tantargyak/bsc/BMEGT30A107%20\(35A016,17\)](http://kgt.bme.hu/tantargyak/bsc/BMEGT30A107%20(35A016,17))

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

3 A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

3.1 Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése három évközi írásbeli teljesítménymérés (összegző tanulmányi teljesítményértékelés) az aláírásért, és egy vizsgaidőszakban végzett összegző teljesítményértékelés (írásbeli vizsga) alapján történik.

3.2 Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása:

1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés:* a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja, zárthelyi dolgozat formájában; amely tartalmaz egyrészt tesztkérdéseket, melyek a lexikális tudást, az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, másrészt számítási feladatokat, melyek a problémafelismerő-megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgyfelelős határozza meg a tantárgy előadóival egyetértésben, a rendelkezésre álló munkaidő egyenként 20 perc.

B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés (vizsga)

A vizsga elemei:

1. *Írásbeli teljesítményértékelés (írásbeli vizsga):* a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja, vizsgadolgozat formájában; amely tartalmaz egyrészt tesztkérdéseket, melyek a lexikális tudást, az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését, másrészt számítási feladatokat, melyek a problémafelismerő-megoldó képességet vizsgálják. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgyfelelős határozza meg a tantárgy előadóival egyetértésben.
2. *Évközi eredmények beszámítása:* Az évközi három összegző tanulmányi teljesítményértékelések (ellenőrző dolgozatok) közül a két magasabb pontszámú dolgozatok pontszámainak összege.

3.3 Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

típus	részarány
1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés	50%
2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés	50%
3. összegző tanulmányi teljesítményértékelés	50%
összesen:	100%*

A „*” azt jelenti, hogy a háromból a hallgató számára kedvezőbb két teljesítményértékelés pontszámainak összege kerül beszámításra.

3.4 Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

típus	részarány
írásbeli vizsga	70%
évközi eredmények beszámítása (ellenőrző dolgozatok)	30%
összesen:	100%

3.5 Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a 3.2 pont szerinti három évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelések (ellenőrző dolgozatok) közül a két magasabb pontszámú teljesítményértékelés pontszámai egyenként elérjék a maximális pontszám 40%-át.

3.6 Érdemjegy-megállapítás

érdemjegy • [ECTS minősítés]	pontszám
jeles (5) • Excellent [A]	90% felett
jeles (5) • Very Good [B]	85–90%
jó (4) • Good [C]	70–84%
közepes (3) • Satisfactory [D]	55–69%
elégséges (2) • Pass [E]	40–54%
elégtelen (1) • Fail [F]	40% alatt

Az egyes érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

3.7 Javítás és pótlás

- 1) Az évközi összegző tanulmányi teljesítményértékelések nem pótolhatók vagy javíthatók.
- 2) Az írásbeli vizsga a mindenkor Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható.

3.8 A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Tevékenység	óra/félév
részvétel a kontakt tanórákon	14×4=56
félévközi készülés a gyakorlatokra	0
felkészülés a teljesítményértékelésre	16
házi feladat elkészítése	0
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	24
vizsgafelkészülés	24
összesen	120

3.9 A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2018. ... -n, érvényes 2018. szeptember 1-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

4 TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

4.1 A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

Sorszám	Előadások témái
1.	Az ökonometria statisztikai alapjai
2.	Lineáris regresszió alapjai
3.	Modellszelekció
4.	Nem lineáris OLS modellek
5.	Nominális magyarázó változók kezelése
6.	Modelldiagnosztika
7.	Determinisztikus és sztochasztikus idősorelemzés
8.	Egyváltozós stacioner idősori folyamatok
9.	A nem-stacionaritás
10.	ARIMA Box-Jenkins előrejelzés
11.	Idősorok regressziója

4.2 További oktatók

Az 1.7. pontban megjelölt tantárgyfelelősön (Dr. Gilányi Zsolt tanszékvezető egyetemi docens (gilanyi@kgt.bme.hu)) túl további oktatóként a következőkre számítunk/számíthatunk:

Dr. Orlovits Zsanett	egyetemi docens	orlovits@kgt.bme.hu
Kupcsik Réka	egyetemi tanársegéd	kupcsikr@kgt.bme.hu
Rácz Tamás	óraadó oktató	raczt@kgt.bme.hu

4.3 A részletes tantárgytematika érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.